

Plačilni trendi, projekt Digitalni evro in zakonodajni postopek

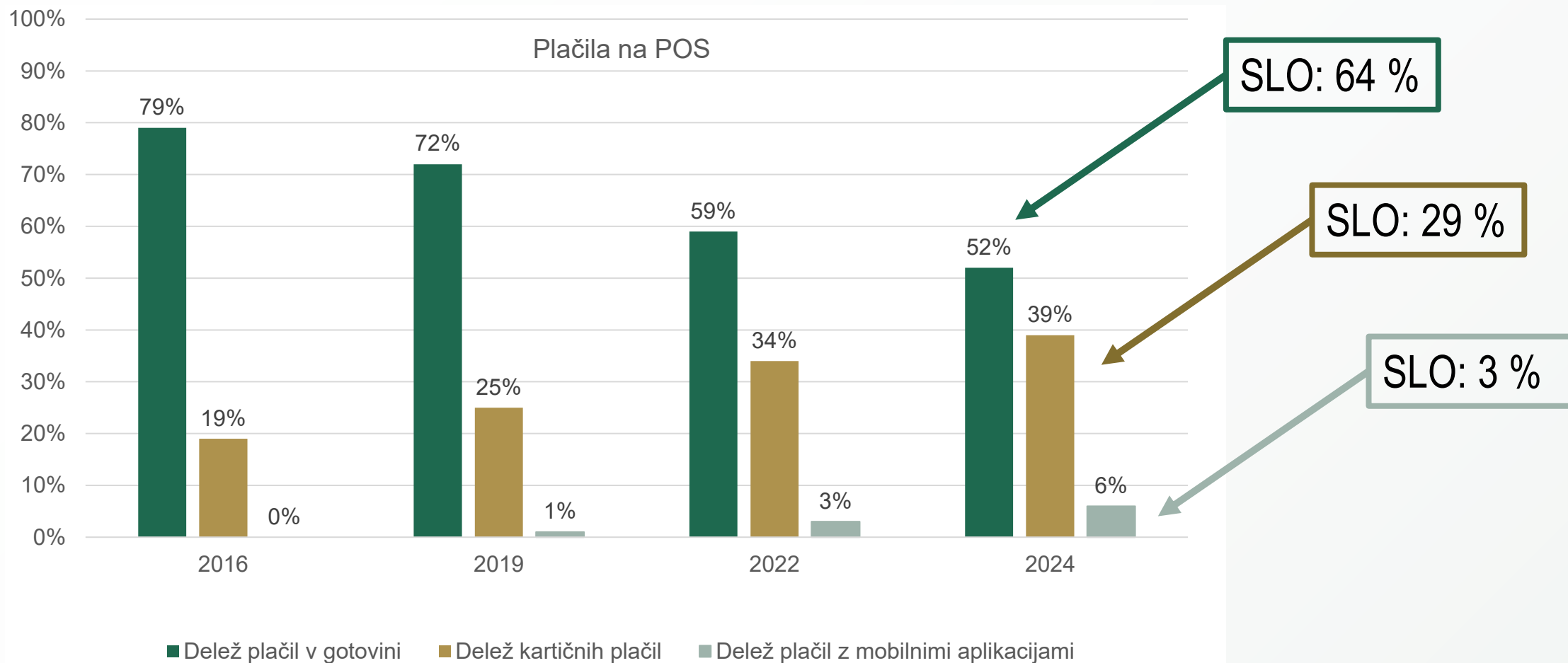
5. seja NSD digitalni evro

1

Trendi na področju plačil

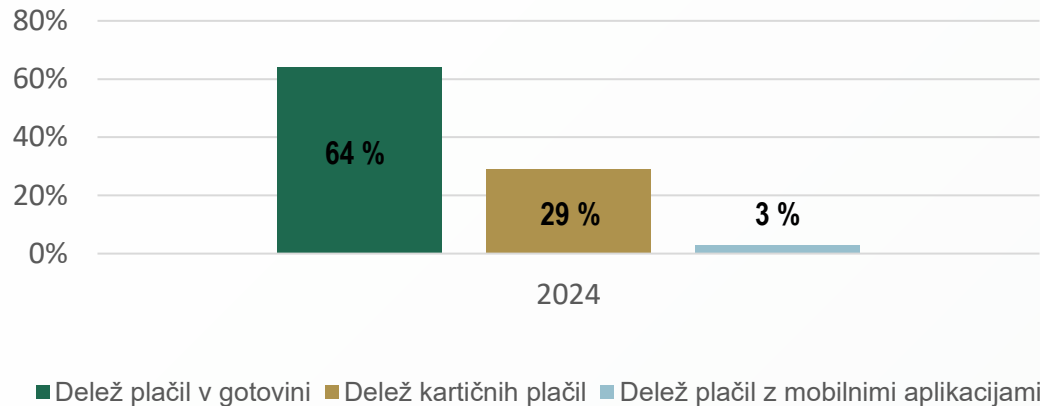
Kako plačujemo v evrskem območju?

Vir: Študija Evropske centralne banke o plačilnih navadah potrošnikov v evroobmočju (SPACE) – 2024

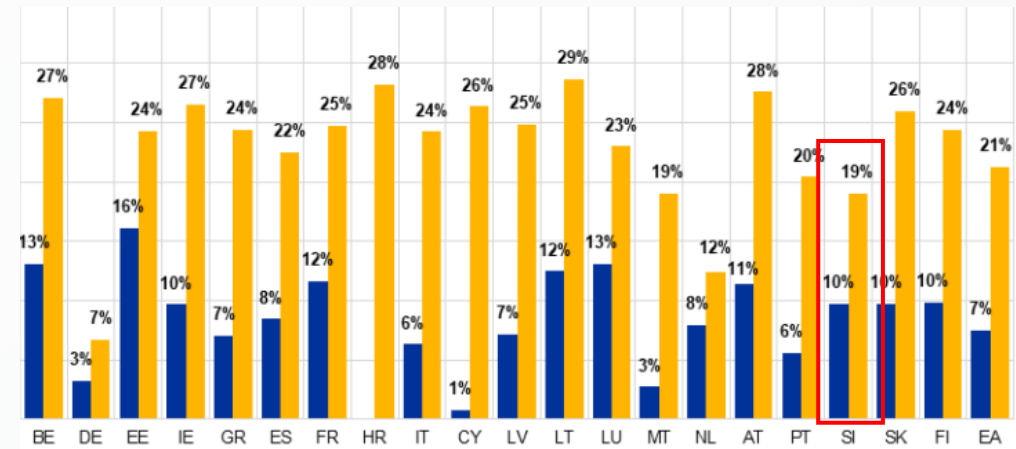
Kako pa plačujemo v Sloveniji?

Plačila na POS

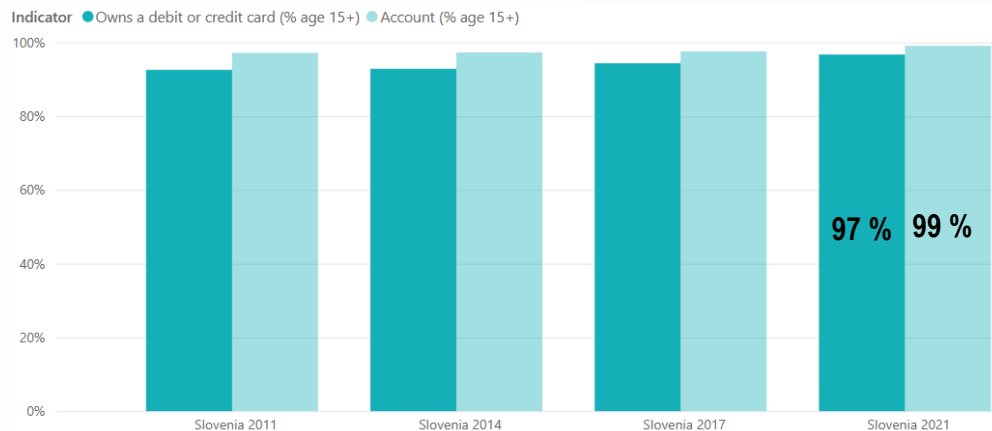

Delež online plačil na POI

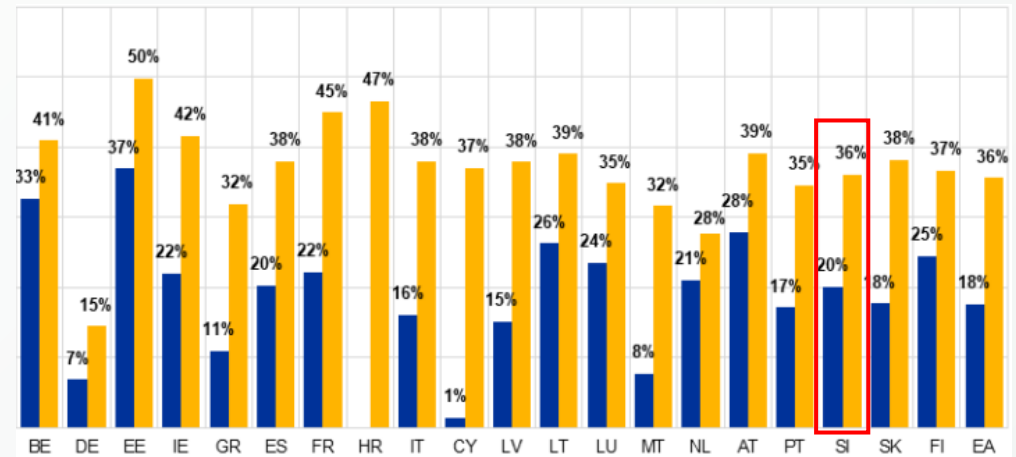
Po številu

Delež prebivalstva s (i) kartico in (ii) z računom

Po obsegu

Kaj poganja razvoj plačil?

Pretekle konkurenčne prednosti ponudnikov postajajo zahteve uporabnikov

Trg plačil v Evropi je zelo dinamičen

Vendar pa se pogosto (na kratek rok) **precenjuje vpliv novih tehnologij in razvoja dogodkov**. Ti potrebujejo določen čas za otipljive rezultate.

Trendi:

- uveljavitev takojšnjih plačil
- "novi" igralci
- inovacije bosta poganjala AI in preprečevanje goljufij
- *Pozorno opazujemo tudi razvoj na področju stabilnih kovancev, DLT, CBDC-jev in IoT plačil*

Na razvoj trga plačil vplivajo tudi javne pobude in obsežna regulativa.

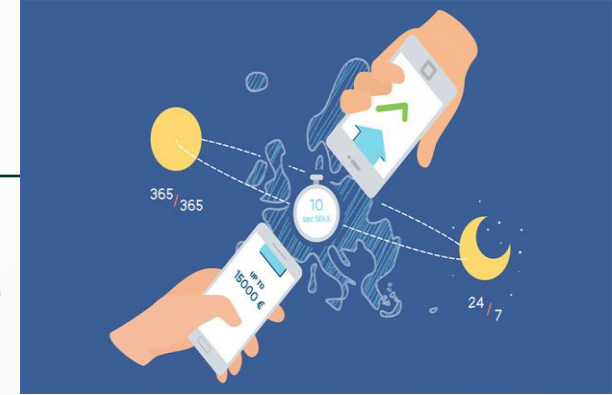
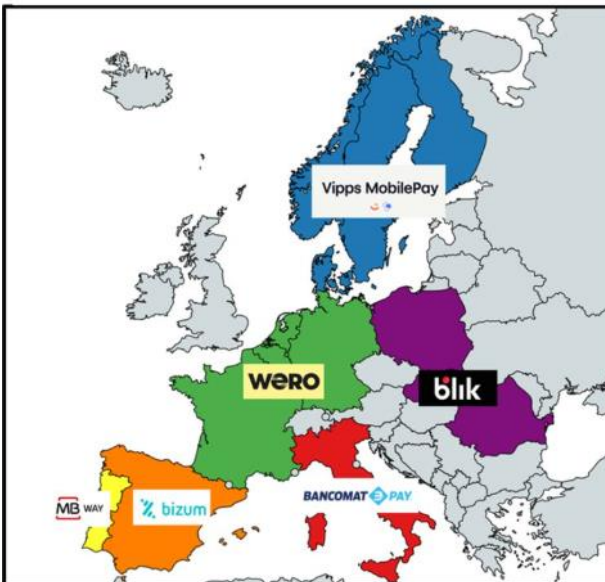
Takojšnja plačila in vpliv na druge oblike plačil

Polna uveljavitev Uredbe o takojšnjih plačilih (IPR) oktobra letos

- uveljavitev IP na POI odvisna (tudi) od funkcionalnosti A2A rešitev

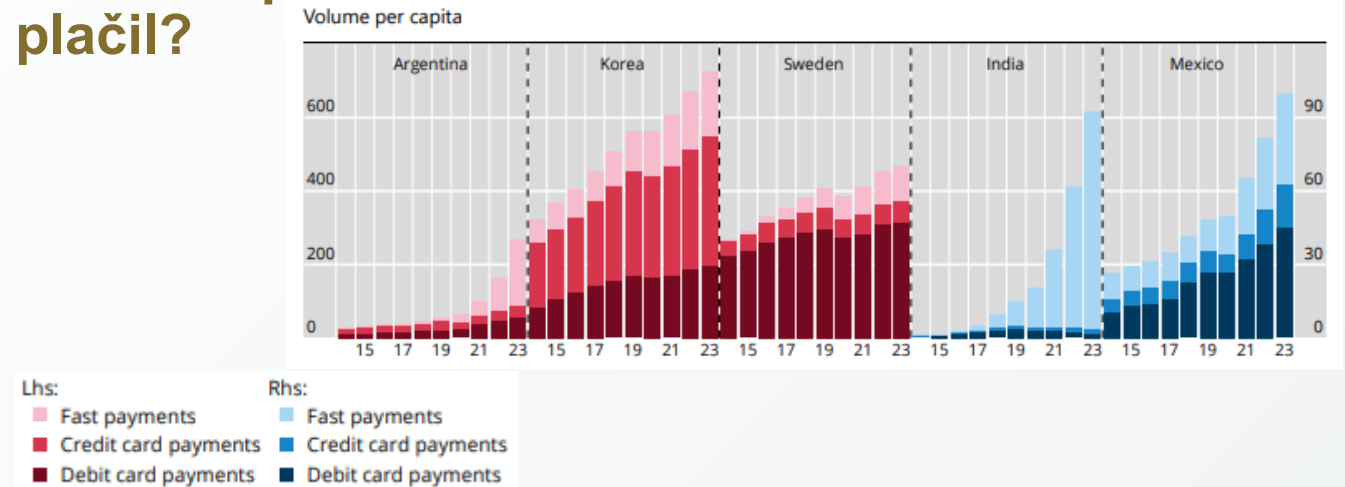
European A2A Interoperability Map

Napoved testiranja interoperabilnosti A2A rešitev

vir: [EPI Company | EuroPA and EPI launch collaboration to expand sovereign...](#)

Kakšen vpliv bi lahko imela IP na druge oblike plačil?

Vir: CMPI Brief No 8, BIS, marec 2025

Preprečevanje in obvladovanje goljufij pri plačilih

- Ključni aktivnosti za ohranjanje zaupanja komitentov (v ponudnika in v elektronsko plačevanje)

Podatki Policije za leto 2024

Vrsta goljufije	število kaznivih dejanj	Škoda v EUR
Investicijska vlaganja	705	19.516.000
Vrivanje v poslovno komunikacijo in direktorske prevare	64	2.270.000
Zlorabe elektronskega in mobilnega bančništva	90	2.742.000
Ljubezenska prevara	46	574.000
Nikoli dostavljen artikel	886	4.672.000
Nigerijska prevara	16	260.000
Lažni klici tehnične pomoči	16	150.000
Sklenitev pogodbe	58	314.000
Igra na srečo	4	7.500
Lažni krediti	28	98.000
Zloraba plačilne kartice	88	243.000

Vir: [Nacionalni odzivni center za kibernetično varnost SI-CERT](#)

Vpliv AI

Prihajajo pa vedno nove oblike goljufij...

Predlog Uredbe o plačilnih storitvah na notranjem trgu (PSR)

Celovit pristop

1. Ozaveščanje
2. Spremljanje transakcij
3. Pravna podlaga za izmenjavo podatkov
4. Skrb za žrtve goljufij

Javne pobude in spreminjajoča se regulativa

- Strategiji za mala plačila
 - Strategija EU (pripravljena s strani Evropske komisije) in
 - Strategija Evrosistema.
- Skupni imenovalci
 - **Celovita uveljavitev takojšnjih plačil**, ki bi postala nova norma plačevanja;
 - nujnost **razvoja vseevropske rešitve** za plačevanje na fizičnih in spletnih prodajnih mestih;
 - podpora **inovativnemu in konkurenčnemu** trgu plačil;
 - **izboljšanje čezmejnih plačil**.
- **Strategija razvoja trga plačil** v Sloveniji (2024-2028)
 - Nacionalni svet za plačila – 5 strateških iniciativ
- **Regulativa**
 - Plačilne storitve in odprte finance (PSR, PSD3, FIDA);
 - enotna valuta (digitalni evro in zakonito plačilno sredstvo);
 - zakonodajni predlogi, objavljeni v 2023, so še v obravnavi so-zakonodajalcev!

2

Projekt Digitalni evro

Časovnica projekta

Faza proučevanja

okt. 2021 – okt. 2023

Določitev koncepta,
tehnične raziskave in
predlog zasnove

Pripravljalna faza

nov. 2023 – okt. 2025

Glavne aktivnosti:

- Dokončanje **pravilnika sheme**
- Izbira **ponudnikov storitev**
- Učenje z **eksperimentiranjem**
- **Poglobitev v** tehnične vidike
(offline, zasebnost...)

Kaj sledi?

Svet ECB se bo o nadaljevanju
projekta odločal oktobra 2025

Cilji digitalnega evra

**Ohranjanje
dostopa javnosti do
centralnobačnega denarja**

Podpora inovacijam

**Naslavljanje geopolitičnih
izzivov**

Večja odpornost

Mednarodne (ne-EU) kartične sheme obvladujejo trg plačil

Nacionalne sheme v evrskem območju

13 od 20 držav evrskega območja nima nacionalne kartične sheme

V teh državah so edina opcija za kartična POS in spletna plačila mednarodne sheme

Mednarodne kartične sheme imajo 64 % delež kartičnih plačil v evrskem območju

S karticami nacionalnih kartičnih shem je mogoče plačevati le doma

Strateška avtonomija, odpornost in inovativnost

 Spreminjajoča se geopolitična situacija

 Električni izpadi in potencialni kibernetiski napadi

- Offline funkcionalnost kot rezervna rešitev

 Poročilo Maria Draghija

- Odvisnost od tuje tehnologije in manjša konkurenčnost
- Digitalni evro kot orodje za zmanjšanje odvisnosti

Digitalni evro kot vse-evropska rešitev

Edinstvena možnost plačevanja za skoraj 350 mio prebivalcev EU

+

Digitalni evro: lastnosti gotovine v digitalnem svetu

Vseevropski

Brezplačen za
prebivalce evrskega
območja

**Najvišja raven
zasebnosti**

Na voljo za
plačevanje **brez
povezave**

**Zakonito plačilno
sredstvo**

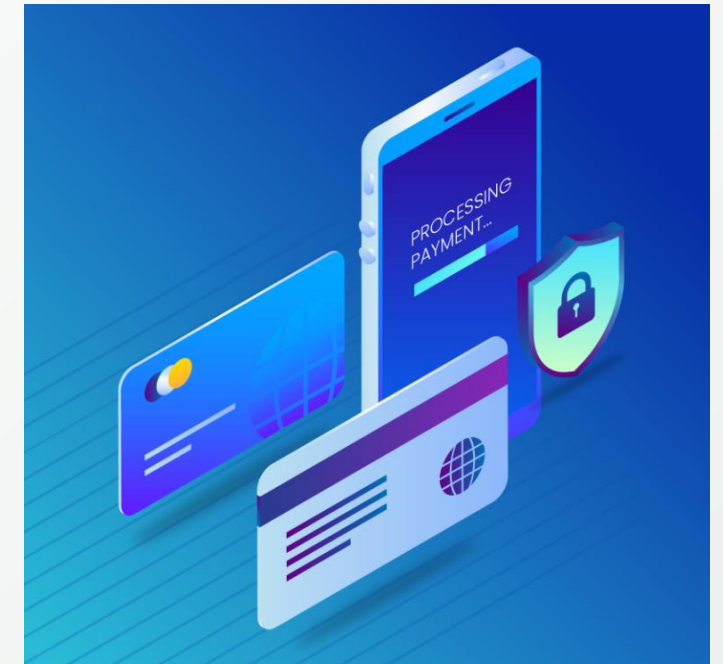
Aktivnosti na projektu – tehnični pravilnik

Enoten nabor pravil, standardov in postopkov za ponujanje vsaj osnovnih plačil in storitev z digitalnim evrom

● Rulebook Development Group

- Osnutek tehničnega pravilnika – več kot 2500 komentarjev,
- prva verzija (0.8) objavljena na spletni strani ECB,
- (končna) vsebina soodvisna od zakonodajnega predloga.

Aktivnosti na projektu – inovacijska partnerstva

- Sodelovanje z zasebnim sektorjem
 - "Innovation partnerships" za analiziranje inovacijskega potenciala.
- Približno 70 udeležencev
 - Trgovci, finteh podjetja, zagonska podjetja, banke in drugi PSP,
 - seznam: [Digital euro innovation partners](#).
- Dva delovna tokova
 - **Pionirji:** proučujejo tehnično izvedbo pogojnih plačil in razvijajo primere uporabe z digitalnim evrom za vsakodnevna plačila.
 - **Vizionarji:** raziskujejo nove primere uporabe digitalnega evra za reševanje družbenih izzivov (npr. finančna vključenost).
- Tehnična podpora ECB
 - ECB zagotavlja tehnično podporo in infrastrukturo.

Aktivnosti na projektu - diskusija v okviru ERPB

Aktivnosti Banke Slovenije

Naša vloga na projektu Digitalni evro

- Znotraj Evrosistema dejavno prispevamo k odločitvam o zasnovi digitalnega evra
- Delo na projektu Digitalni evro kot strateški cilj Banke Slovenije
- Sodelovanje z Ministrstvom za finance v pogajanjih v Svetu EU

Komunikacijske aktivnosti

- Vodimo Nacionalno skupino deležnikov za digitalni evro
- Poročamo o napredku na Nacionalnem svetu za plačila in ostalih skupih
- Ciljna komunikacija
- Javni dogodki

Vloga Banke Slovenije v prihodnosti

- Podpora slovenski skupnosti ob morebitni izdaji digitalnega evra
- Operativno izvajanje vloge centralne banke po zaključku projekta Digitalni evro

3

Zakonodajni postopek

Ozadje

- Evropska Komisija je 28. 6. 2023 objavila **zakonodajni paket glede enotne valute**:
 - [Predlog](#) Uredbe o uvedbi digitalnega eura,
 - [predlog](#) Uredbe o opravljanju storitev z digitalnim eurom s strani ponudnikov plačilnih storitev s sedežem v državi članici, katere valuta ni euro,
 - predlog Uredbe o statusu zakonitega plačilnega sredstva euro bankovcev in kovancev.

Obravnava zakonodajnih predlogov Evropske Komisije

Predlog Uredbe o uvedbi digitalnega eura*

- Obravnava predloga v zakonodajnih telesih EU, tj. Svetu EU in Evropskem parlamentu
 - [mnenje](#) ECB na predloga uredb z dne 31. 10. 2023

*Obenem poteka obravnava Predloga Uredbe o opravljanju storitev z digitalnim eurom s strani ponudnikov plačilnih storitev s sedežem v državi članici, katere valuta ni euro.

Obravnavava v Svetu EU

Predlog Uredbe o uvedbi digitalnega eura*

- Mesečna zasedanja delovne skupine Sveta EU:

- Potekajo na ekspertni ravni,
- predsedovanje Svetu EU je z julijem 2025 prevzela Danska, ki si želi do konca leta razpravo na dosjeju digitalnega evra prenesti na raven atašejev.

- Odprte teme:

- Model nadomestil,
- določanje omejitev na imetja digitalnega eura,
- zasebnost, itd.

*Obenem poteka obravnavava Predloga Uredbe o opravljanju storitev z digitalnim eurom s strani ponudnikov plačilnih storitev s sedežem v državi članici, katere valuta ni euro.

Obravnavava v Svetu EU

Predlog Uredbe o uvedbi digitalnega eura*

●Evroskupina in ECOFIN

- Redno obveščanje ministrov o napredku na zakonodajnem postopku,
- predsedujoči Evroskupini, Paschal Donohoe, se zaveda pomembnosti projekta.

●Euro Summit | Izjava z dne 20. marca

*“In a more fragmented and digital world, **accelerating progress on a digital euro is key to support a competitive and resilient European payment system, contribute to Europe’s economic security and strengthen the international role of the euro.**”*

*Obenem poteka obravnavava Predloga Uredbe o opravljanju storitev z digitalnim eurom s strani ponudnikov plačilnih storitev s sedežem v državi članici, katere valuta ni euro.

Obravnava v Evropskem parlamentu

Predlog Uredbe o uvedbi digitalnega eura*

- Novi reporter Fernando Navarrete (EPP, ES) še ni odprl ponovne razprave v EP na dosjeju digitalni euro
- 8. aprila je potekalo ECON zaslišanje Pierra Cipolloneja, člana Izvršilnega odbora ECB in predsedujočega skupini Evrosistema, ki vodi projekt Digitalni evro
- 23. junija je v odboru ECON potekal dialog s Christine Lagarde, predsednico ECB
- Analiza EP: [Stablecoins and digital euro: friends or foes of European monetary policy?](#)

*Obenem poteka obravnava Predloga Uredbe o opravljanju storitev z digitalnim eurom s strani ponudnikov plačilnih storitev s sedežem v državi članici, katere valuta ni euro.